

David Gemmell
STEBUKLINGIEJI SIPSTRASSI
Fantastinis romanas

Žemę ištiko siaubinga katastrofa. Šiokią tokią pusiausvyrą palaiko tik stebuklingieji Sipstrassi akmenys. Tačiau didybės manijos apsėsti Atlantidos valdovai stengiasi atverti Laiko Vartus ir prasiveržti į mūsų pasaulį.

Jonas Šenou, įžymusis šaulys, ieškantis Dievo Kardo, bekeliaujantis per žmogžvėrių tyrlaukius, gali bent pamėginti apsaugoti savo žmones nuo demonų ordų.

Iš anglų kalbos vertė IRMINA DOMEIKIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
368 tomas. Serija įkurta 1990m.

David Gemmell - THE LAST GUARDIAN
New York, Warner Books, 2000

Copyright © by David Gemmell, 1989

Cover art copyright © by Bruce Pennington, 1994

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2006
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

1.

Į pietus nuo Pragaištingųjų Žemių. 2341 metai po Kristaus gimimo

Tačiau jis liko gyvas. Kai temperatūra nukrito žemiau trisdešimties laipsnių, šlaunies raumenys aplink kulkos išdrėkstą žaizdą sustingo, ir tolimi Jeruzalės bokštai ištirpo, pakito, virto sniegu užverstomis pušimis. Barzda suledijo, ilga stora juoda striukė mėnulio šviesoje atrodė visiškai balta. Šenou sūpavosi balne, stengdamasis vėlei pamatyti miestą, kurio taip ilgai ieškojo. Tačiau miestas išnyko. Arklys kluptelėjo. Jeruzalietis dešiniąja ranka įsikirto į balno gugą, ir žaizda šlaunyje atliepė nauju skausmu.

Jis pagrėžė savo juodą eržilą ir ėmė leistis į slėnį.

Smegenyse viesulu praskriejo veidai, vaizdai: Karitas, Rufė, Dona. Pavojinga kelionė per Pragaištingąsias Žemes ir kovos su išperomis, klaikus laivas-vaiduoklis ant kalno keteros. Šautuvai ir šūvių griausmas, karai ir mirtys.

Pūga įgavo naujų jėgų, vėjas čaižė klajūno veidą dygiais sniego dribsniais. Jis nematė, kur joja, ir mintys pradėjo klaidžioti. Žinojo, kad su kiekviena prabėgančia sekunde gyvybė po lašą sunkiasi iš kūno, tačiau jam nebeliko nei jėgų, nei valios tęsti kovą.

Prisiminė fermą... tą akimirką, kai pirmąsyk išvydo Doną Teibard: ant namo slenksčio su senovišku arbaletu rankose. Moteris jį palaikė plėšiku ir baiminosi dėl savo bei sūnaus Eriko gyvybės. Šenou nekaltino jos už tą klaidą. Žinojo, ką pagalvoja žmonės, kai pamato artyn jojantį Jeruzalietį - aukštą liesą figūrą su plačiabryle odine skrybėle, žmogų, leškantį Jeruzalės, su šaltomis it ledas akimis, kurios regėjo pernelyg daug mirčių ir nevilties. Žmonės pašokdavo ir ilgai žiūrėdavo - iš pradžių į jo nieko nereiškantį veidą, o paskui jų žvilgsnius patraukdavo pistoletai, grėsmingas Griausmamūšio ginklas.

Tačiau Dona Teibard buvo kitokia. Ji pakvietė Joną Šenou į savo namus, prie savo židinio, ir pirmąkart per dvidešimt varginančių metų leškantis Jeruzalės pažino laimę.

Bet paskui pasirodė plėšikai, karų kurstytojai, o galiausiai ir Pragaro išperos. Šenou kovėsi su jais visais vardan moters, kurią mylėjo,

- ir vien tam, kad ji taptų kito žmona.

Dabar jis vėl buvo vienas, merdėjo ant ledinio kalno žemėlapiuose nepažymėtoje gūduroje. Ir - keista! - jam buvo vis vien. Vėjas kaukė aplink raitelį ir jo arklių, ir Šenou prigludo prie eržilo karčių, pakerėtas sirenos-vėtro dainos. Arklys buvo kilęs iš kalnuoto krašto, jam nepatiko nei staugiantys vėjai, nei geliantis sniegas. Dabar, laviruodamas tarp kamienų, jis skverbėsi į užuovėjinę kalnyno atšakos pusę ir elnių taku leidosi link įėjimo į aukštą lavos tunelį, nudrykusį po senoviniu vulkaniniu kalnagūbriu. Ten buvo šilčiau, ir eržilas risnojo priekin, ant nugaros ir kaklo jausdamas negyvą krovinį. Arklys nerimavo - jo raitelis visuomet nepriekaištingai išlaikydavo pusiausvyrą, o komandas perduodavo lengvučiu pavadžio krustelėjimu.

Plačios eržilo šnervės išsipūtė - į jas padvelkė dūmais. Arklys sustojo ir atsitraukė atbulas. Geležinės pasagos nukaukšėjo akmeninėmis grindimis. Priešaky sušmėžavo juodas šešėlis - panikos pagautas eržilas stojo piestu, ir Šenou išsiriti iš balno. Didžiulė ranka su ilgais nagais stvėrė pavadį, ir tunelyje pasklido liūto kvapas. Eržilas pabandė dar sykį stotis piestu, smogti geležimi pakaustytomis kanopomis,

tačiau jį laikė tvirtai, o malonus žemas balsas kuždėjo kažin kokius raminančius žodelyčius, ir delnas švelniai glostė karčius. To balso ap-
ramintas arklys paklusniai žengė į gilų urvą, kur plokščių akmenų žiede liepsnojo laužas, ir ramiai leidosi pririšamas prie siauro tolimosios sienos kyšulio. Paskui jo tramdytojas dingo.

Tunelyje už urvo angos sudejavo Šenou. Su-
žeistasis pamėgino persiversti ant pilvo, ta-
čiau jį paralyžiavo skausmas bei nuožmus šal-
tis. Praplėšęs akis viršum savęs išvydo klaikų
padarą. Galvą ir veidą rėmino tamsūs karčiai. Į
Jeruzalietį siurbėsi dvi rusvai auksinės akys.
Plati ir plokščia nosis, burna, panaši į plėštinę
žaidą, su aštriomis iltimis pakraščiuose. Ne-
pajėgdamas pasijudinti, Šenou tegalėjo niršiu
žvilgsniu stebeilyti į pabaisą.

Naguotos rankos slystelėjo jam po nugara,
lengvai pakėlė ir nelyginant kūdikį nunešė į
urvą, o tenai atsargiai paguldė prie laužo. Pa-
baisa pamėgino atrišti storos striukės raiščius,
bet plačios rankos panėšėjo veikiau į žvėries
letenas ir neįveikė sustingusių mazgų. Išleisti
nagai švilpdami perskrodė odinius raištelius, ir
Šenou pajuto, kad nepažįstamasis atsargiai
nuvelka striukę. Lėtai, bet nepaprastai rūpes-
tingai pabaisa nuvilko visus kiaurai peršalu-

sius drabužius ir užklojo sužeistą šilta antklode. Ieškantis Jeruzalės užsnūdo, ir jo sapnai buvo sklidini skausmo.

Jis vėlei kovėsi su Sarento, Sergėtojų vadu, o "Titanikas" plaukė pamėklišku vandenynu, ir Babilone apsireiškė Šėtonas. Bet dabar Šenou jau nebegalėjo tapti nugalėtoju. Jis kovėsi už gyvybę okeano vandenyje, užliejusiamė pasmerktą laivą. Girdėjo skęstančių vyrų, moterų, vaikų riksmus, tačiau negalėjo jų išgelbėti. Ir prabudo išpiltas prakaito - pabandė atsisėsti, tačiau sužeistą šoną persmelkė aštrus skausmas, ir Jeruzalietis vėl paniro į klejones.

Jis jojo kalnų link ir ūmai išgirdo šūvj. Pasiekęs kalvos viršūnę pamatė, kaip trys vyrai tempia iš namo dvi besiginančias moteris. Jeruzalietis išsitraukė vieną pistoletą ir paragino eržilą. Vyriškiai bloškė moteris šalin. Du išsitraukė titnaginius pistoletus, o trečiasis puolė Joną Šenou su peiliu. Šis trūktelėjo pavadj, ir eržilas stoji piestu. Šenou prisitaikė, iššovė ir vienas plėšikas su pistoletu sukniubo. Grobikas su peiliu šoko artyn, bet Jeruzalietis pasilenkė ir šovė iš arti. Kulka smogė į kaktą ir smegenų bei kraujo pursluose išlėkė per pakaušį. Trečiasis iššovė, ir kulka, rikošetavusi

nuo balno gugos, įsmigo Šenou į šlaunį. Nekreipdama dėmesio į skausmą, Jeruzalietis iššovė dukart. Pirmoji kulka smogė plėšikui į petį, apsuko jį, o antroji sutrupino kaukolę.

Ūmai stojusioje tyloje Šenou pažvelgė į moteris. Vyresnioji žengė jo link, ir Jeruzalietis moters akyse išvydo baimę. Iš jo žaizdos sunkėsi kraujas, lašėjo ant balno, tačiau klajūnas stengėsi sėdėti tiesiai.

- Ko tau iš mūsų reikia? - paklausė moteris.

- Ničnieko, ponja. Tenorėjau jums padėti.

- Na, - nenuleisdama nuo atvykėlio akių nužęsė jinai, - tu mums padėjai, ir mes tau dėkingos.

Moteris atsitraukė atatupsta, vis taip pat atidžiai žvelgdama į Šenou. Šis suprato, kad ji mato lašantį kraują, tačiau negalėjo... nenorėjo prašyti pagalbos.

- Labos jums dienos, - pratarė Jeruzalietis, atgręžė arklį ir nujojo.

Mergaitė puolė jo vytis - baltaplaukė, patiraukli, nors oda jau sugrubusi nuo kaitrios saulės ir sunkių žemės darbų. Ji pažvelgė į Jeruzalietį didelėmis žydromis akimis.

- Atleiskite mums! - pratarė mergaitė. - Mano motina bijosi visų vyriškių. Jūs jau atleiski-

te.

- Traukis nuo jo, kam sakau! - suriko motina, ir mergaitė atšoko.

Šenou linktelėjo.

- Galbūt ji turi svarių priežasčių jų bijotis, - atsiliepė jisai. - Tik gaila, kad negaliu pasilikti ir padėti užkasti tą dvėselieną.

- Jūs sužeistas. Leiskite, aš jums padėsiu.

- Ne. Esu tikras, jog netoli nuo čia stūkso miestas. Jame balti bokštai ir gryo aukso var-tai. Ten manimi pasirūpins.

- Čia nėra jokių miestų, - sukuždėjo mergai-tė.

- Aš jį surasiu, - patikino Šenou, spustelėjo eržilo šonus ir išjojo iš kiemo.

Petį palytėjo ranka, ir Jeruzalietis prabudo. Prie jo palinko žvėries veidas.

- Kaip jautiesi? - balsas buvo žemas, žodžiai lėti ir neaiškūs. Klausimą teko pakartoti dar du kartus, kol Šenou galiausiai jį suprato.

- Aš gyvas... tavo dėka. Kas tu toks?

Didžiulė pabaisiška galva pasviro į šalį.

- Nuostabu! Paprastai manęs klausia, kas aš tokio, o ne kas toks. Mane vadina Šer-ranu. O

tu labai stiprus, jei nenumirei nuo tokios žaizdos.

- Kulka perėjo kiaurai, - atsiliepė Jeruzalietis.
- Gal padėtum man atsisėsti?

- Ne. Gulėk! Užsiuvau abi žaizdas - ir tą, kur kulka įėjo, ir tą, kur ji išėjo. Bet mano pirštai jau nebe tokie lankstūs kaip anksčiau. Tad gulėk ramiai, ilsėkis iki ryto. O tuomet mudu pasikalbėsime.

- Mano arklys?..

- Gyvas ir sveikas. Iš pradžių jis manęs išsigando, bet dabar mudu suprantame vienas kitą. Daviau jam grūdų iš tavo balnakrepšių. Miegok, žmogau!

Šenou atsipalaidavo, pakišo ranką po antklode ir palydėjo žaizdą ant dešinėsios šlaunies. Užčiuopė tamprias siūles ir grubius mazgus. Kraujo nebuvo, tačiau jį neramino žaizdoje likę striukės plaušai. Būtent jie žudydavo dažniau nei kulkos, sukeldami kraujo užkrėtimą bei gangreną.

- Žaizda švari, - tykiaai pratarė Šer-ranas, tarsi perskaitęs sužeistojo mintis. - Man regis, kraujas srūdamas ją išplovė. Be to, čia, kalnuose, žaizdos gyja greit. Mat oras labai švarus. Bakterijoms sunku išgyventi temperatūro-

se, žemesnėse nei trisdešimt laipsnių.

- Bakterijoms? - užsimerkdamas sukuždėjo Šenou.

- Mikrobams... - tai šlykštybei, dėl kurios pūva žaizdos.

- A-a! Dėkui, Šer-ranai.

Ir Šenou užsnūdo vėl. Šįsyk miegojo nesapnuodamas.

Prabudo labai išalkęs, atsargiai pasikėlė ir atsisėdo. Ryškiai liepsnojo laužas, o prie tolimos sienos gulėjo didžiulis rąstas. Jeruzalietis apžvelgė urvą ir nusprendė, kad pačioje plačiausioje vietoje jo skersmuo siekia bemaž penkiasdešimt pėdų. Aukštos skliautuotos lupos sueižėjusios, į properšas tingiai sunkėsi laužo dūmai. Prie Šenou antklodės gulėjo jo gertuvė, jo Biblija odiniais viršeliais ir jo pistoletai odiniuose alyva suteptuose dėkluose. Jeruzalietis paėmė gertuvę, ištraukė kamštį su žalvariniu antgaliu ir godžiai gurkštelėjo. Pasakui ryškioje laužo šviesoje apžiūrėjo žaizdą. Oda aplinkui ją buvo tamsiai raudona, patinusi ir karščiuojanti, bet pati žaizda atrodė švari ir visiškai nebekraujavo. Vyriškis labai lėtai atsi- stojo ir apsidairė, ieškodamas savo drabužių.

Jo daiktai - sausi, nerūpestingai sulankstyti, - gulėjo ant akmens kitoje laužo pusėje. Balti vilnoniai marškiniai išterlioti sukepusio kraujo dėmėmis, bet Jeruzalietis vis vien juos apsivilko, o paskui užsitempė juodas odines kelnes. Bet užsisiegti diržo nepavyko - odinis kraštas įsirežė į žaizdą, ir Šenou aiktelėjo. Po to užsimovė kojines, apsiavė ilgaaulius jojimo batus ir nužingsniavo prie savo arklio. Šer-rano urve nesimatė.

Prie rąsto Šenou rado grubiai sukaltas lentynas. Ant vienu gulėjo knygos, ant kitų - maišeliai su druska, cukrumi, džiovintais vaisiais ir vytinta mėsa. Užvalgęs džiovintų vaisių, sužeistasis grįžo prie laužo. Urve buvo šilta. Jis išsitiesė ant apklotų, išsitraukė pistoletus ir kruopščiai juos išvalė. Tai buvo pragariškieji pistoletai, automatiniai, su šoniniu padavimu. Šenou pravėrė balnakrepšį ir patikrino, kiek jam liko šovinių. Keturiasdešimt septyni. O kai jie baigsis, šitie stulbinamai subalansuoti ginklai taps niekam tikusiais. Kyštelėjęs ranką kone iki pat krepšio dugno, Jeruzalietis išsitraukė du pistoletus, ištikimai tarnavusius dvidešimt metų. Kapsulinius. Šitiems jis galėjo pats gaminti paraką ir lieti kulkas. Išvalęs ginklus, susuko juos į alyvuotą skepetą ir paguldė

krepšio dugne. Tik tuomet į rankas paėmė Bibliją.

Viršelis lankstus it šilkas, plonučiai apčiupinėti puslapiai kraštuoti auksu. Jeruzalietis pamaišė ugnį, atsivertė Bibliją ties Pranašo hababuko Knyga ir sodriu balsu perskaitė tris eilutes:

"Pakolei, Viešpatie, aš šauksiuos - ir Tu negirdėsi, piktinsiuos priedarta, melsiu pagalbos - ir Tu nepadėsi? Kam leidi man regėti pikta-darybę ir žiūrėti į nelaimes? Grobimas ir priedarta man priešais akis, ir suklesti priešišku-mas, ir kyla nesantaika. Dėl to įstatymas ne-teko galios, ir teisingo teismo nebėr: kadangi negarbingas įveikia sąžiningąjį, tai ir teismas vyksta nebeteisingai.

- Ir kaipgi tavasis Dievas atsako, Jonai Šenou? - pasiteiravo Šer-ranas.

- Kaip pageidauja, - atsiliepė Jeruzalietis. - Iš kur žinai mano vardą?

Urvo šeimininkas atklibikščiavo prie laužo. Galingi jo pečiai kūprinosi nuo didžiulės galvos svorio. Jis sunkiai susmuko ant grindų, ir Šenou pastebėjo, kad Šer-ranas alsuoja mėšlungiškai bei nelygiai. Iš ausies čiurkšlele varvėjo kraujas ir sunkėsi į tamsius karčius.

- Tu sužeistas? - paklausė Šenou.

- Ne. Tai tik Permaina, ir viskas. Ar pavalgei?

- Taip. Džiovintų vaisių, pasaldintų medumi.

Nepaprastai gardu.

- Suvalgyk juos visus. Man jie daugiau nebe-
patinka. Kaip gyja žaizda?

- Neblogai - kaip ir žadėjai. Man regis, tave
kamuoja skausmas, Šer-ranai? Ar galiu kuo
nors padėti?

- Niekuo. Nebent padovanotum man savo
draugiją?

- Mielai. Jau seniai nesėdėjau prie ugnies ši-
lumoje ir ramybėje. Tad pasakyk, iš kur mane
žinai?

- Ne tave, o apie tave. Man pasakojo Juodoji
Ponia - apie tavo žygdarbius ir grumtynes su
Pragaro išperomis. Tu stiprus žmogus ir, man-
ding, patikimas draugas.

- Kas gi ji, ta Juodoji Ponia? - pasiteiravo Še-
nou, stengdamasis išvengti tolimesnių pagyrų.

- Ji - tas, kas ji yra. Tamsi ir graži. Ji padeda
dejenkams - mano tautai, ir vilkytams. Lokiai
Juodosios Ponios neprisileidžia, mat juose jau
nebeliko nieko žmogiška. Jie žvėrys - nūnai ir
per amžius. Aš pavargau, Šenou. Pailsėsiu...
pamiegosiu....

